ש"ס תחנה

רב פנינים

מיט פיעלע פירושים און משלים אין עברי טייטש, צווישען וועלכע עס געפינען זיך משלי דוד, מגדל דוד, משלי אבות, משלי מוסר, דברי צדיקים, מנחת יצחק, מעשה חכמים, דינים, תולדות, א. ז. וו.

ענטהאלט

הונדערט זעקס און זיבעציג

נייע און אלטע תחנות און משלים, צוזאמענגענומען פון פיעלע מדרשים און ספרי מוסר.

היברו פאבלישינג קאמפאני

Printed in United States
Hebrew Publishing Company, New York.

Copyright, 1916, by the Hebrew Publishing Co., New York, N. Y,

אויערען, הארץ, געדערים, און נאך און נאך. עס איז ענטדעקט און בעוואוסט פאר דיין כסא הכבוד, אז ווען איינס פון די פערמאכטע אברים זאל געעפענט ווערען, וואלט ניט מעגליך געוועזן צו לעבען און צו שטעהן פאר דיר. געלויבט ביזטו גאט, דער רופא פון אלע בעשעפעניששען און וועלכער טהוט גרויסע וואונדער:

תחנה פון אלהי נשמה.

דאס זאגט מען אלע טאג:

מיין גאט! די נשמה וואס דו האסט אין מיר געגעבען איז ריין. דו האסט זי בעשאפען, דו האסט געפארמט איהר געשטאלט, דו האסט זי אין מיר אריינגעבלאזען און דו היטסט זי אין מיר, און דו וועסט איהר צונעהמען פון מיר און אומקעהרען צו מיר לעתיד לבא. די גאנצע צייט וואס די נשמה איז אין מיר, דאנק איך דיר, גאט מיין גאט און דער גאט פון מיינע עלטערען, דער הערר פון אלע ווערק, דער הערר פון אלע נשמות. געלויבט ביזטו גאט, דער וואס קעהרט אום די נשמות צו די טויטע גופים:

תחנה קבלת עול מלכות שמים.

די תחנה זאל יעדע אשה זאגען אלע אינדער־פריה, זי איז מלוקט פון די הייליגע תנאים ואמוראים און אויך פון די גרעסטע גאונים ני"ע:

רבון כל העולמים, הערר פון אלע וועלטען, קעניג איבער אלע קעניגע, וואס אין דיין האנד איז דאס נפש פון אלע באשעפעניששען, די גאנצע וועלט איז פול מיט דיין כבוד,

---

התעוררות פאר דער תפלה

די ספרי מוסר שרייבען, אז יעדער מענש ווען ער שטעלט זיך תפלה טאן פאר השי"ת דארף זיך פאר־שטעלען, ווי וואלט געוועזן אז ער וואלט זיך געשטעלט פאר א מלך בשר ודם צו בעטען עפעס פון אים

דער מענשליכער שכל איז גאר ניט אימשטאנד צו פערשטעהן דיין גרויסקייט מיט דיינע מעשים. אלע הימלען, די זונן, די לבנה מיט אלע שטערען, וואס יעדער שטערען איז פאר זיך גאר א בעזונדערע וועלט. אויך דער ים אוקינוס, דער ים הקרח, דער ים הגדול מיט זייערע פערשיידענע בריאים, אלע טייכען מיט זייערע פערשיידענע פיש, אלע בערג און טהאלען, אלע מדבריות מיט די פערשיידענע חיות, יעדעס ווערימעל אויף דער ערד און אונטער דער ערד, אויך אלע גרעזליך מיט אלע פערשיידענע בוימער, לויבען אלע טאג צו דיין ליבען נאמען און ווייזען אויף דיין גרויס כבוד פאר דער גאנצער וועלט. דו האסט בעשאפען דעם מענשען פון ערד, אזוי ווי די תורה זאגט „עפר מן האדמה”, און דו האסט אין איהם געגעבען א נשמת רוח חיים, דאס ער זאל זיין אויסערוועהלט פון אלע בעשעפעניששען און ער זאל געוועלטיגען איבער זיי. און דיין רעכטען תכלית זאל ער געפינען מיט דעם וואס ער וועט אין אלע דיינע מעשים באקלערען דאס דיין געטליכקייט איז פול איבעראל, אזוי ווי דוד המלך זאגט אין תהלים „שויתי ה' לנגדי תמיד”, איך האב גאט כביכול שטענדיג פאר מיר. דער פשט איז, אין אלע דיינע מעשים זעה איך דיין געטליכקייט פאר מיר און איך שטעל מיר פאר אין געדאנק גלייך ווי דער אויבערשטער שטעהט לעבען מיר און זעהט אלע מיינע

התעוררות פאר דער תפלה

פיר זיך זעלבסט אדער פיר זיין הויזגעזינד, געוויס וואלט דאן אויף אים אנגעפאלען אן אימה ופחד פיליייכט רעדט ער ניט ווי מען דארף, פיליייכט שטעהט ער ניט פאר איהם בכבוד וכדומה. ער וואלט געשטיגען אין

מַעֲשִׂים. דָאס אִיז דֶער עֶרְשְׁטֶער כְּלַל פוּן אוּנְזֶער תּוֹרָה, דָאס
דֶער אִיד דַארְף שְׁטֶענְדִיג גֶעדֶענְקֶען אוּן הָאבֶּען אִין זִינֶען
דֶעם בּוֹרֵא עוֹלָם, דֶען וֶוען אַ אִיד גֶעהְט אַרוּם מִיט דֶעם הֵיי־
לִיגֶען גֶעדַאנְק, אִיז עֶר בַּארֶעכֶענְט מִיט אַלֶע זַיינֶע מַעֲשִׂים,
דָאס זַיין גַאנְץ לֶעבֶּען מִיט זַיין גַאנְצֶער פִיהְרוּנְג אוֹיף דֶער
וֶועלְט, הֵן מִיט פְרוּמְקַייט אוּן מִיט מֶענְשְׁלִיכְקַייט וְהֵן מִיט
עֶהְרְלִיכְקַייט זָאל זַיין אוֹיסְגֶעהַאלְטֶען עַל פִּי דִין תּוֹרָתֵנוּ
הַקְּדוֹשָׁה, וָואס אִיז שַׁייךְ צוּ גָאט, אוּן עַל פִּי דֶרֶךְ אֶרֶץ, וָואס
אִיז שַׁייךְ צוּ דֶעם מֶענְשֶׁען. מֶען זָאל זִיךְ נִיט פִיהְרֶען אוֹיף דֶר
וֶועלְט ווִי אַ בְּהֵמָה, מִיט נַארִישֶׁע גֶעדַאנְקֶען, נָאר יֶעדֶע זַאךְ
זָאל זַיין מִיט דַעַת, מִיט אִיבֶּערְקְלֶערוּנְג. בִּפְרַט מִיר שְׁוַואכֶע
פְרוֹיעֶן דַארְפֶען מִיר זַיין גֶעוָוארֶענְט נִיט צוּ פֶערְשְׁוַואכֶען אוּנְ־
זֶער דַעַת, דֶען אוֹיף אוּנְז וַוייבֶּער לִיגְט דֶער הֵיילִיגֶער חוֹב פוּן
דֶעם הוֹיזְלִיכֶען לֶעבֶּען, דָאס וִוירְטְשַׁאפְט פוּן שְׁטוּבּ, מִיט דִי
קִינְדֶער עֶרְצִיהוּנְג. מִיר וֶוערֶען גֶערוּפֶען עֲקֶרֶת הַבַּיִת, דַארְ־
פֶען מִיר זַיין אוֹיף יֶעדֶען טְרִיט בַּארֶעכֶענְט, יֶעדֶער זַאךְ דַארְף
וֶוערֶען גֶעטְהָאן מִיט חָכְמָה, נָאר אַזוֹי ווִי רֵאשִׁית חָכְמָה אִיז
יִרְאַת ה׳, מֶען זָאל זִיךְ פִירְכְטֶען פַאר גָאט, נֶעהְם אִיךְ אוֹיף
מִיר דֶעם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם אוּן אִיךְ זָאג דֶעם הֵיילִיגֶען פָּסוּק
„שִׁוִּיתִי ה׳ לְנֶגְדִּי תָמִיד״, דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער זָאל שְׁטַארְקֶען
מַיין כֹּחַ, עֶר זָאל מִיר גֶעבֶּען פֶערְשְׁטַאנְד, אַז אִיךְ זָאל קֶענֶען
פִיהְרֶען מַיין שְׁטוּבּ אוּן עֶרְצִיהֶען מַיינֶע קִינְדֶער צוּ גָאטְס־

התעוררות פאר דער תפלה

גְרוֹיס שְׁרֶעק, אִין צִיטֶערְנִישׁ, פִּי־
צַייכְט וֶועט נִיט אָנְגֶענוּמֶען וֶוערֶען
זַיין פֶערְלַאנְג. אוּן עֶר וֶועט נָאךְ
שְׁטְרֵיינְג בֶּעשְׁטְרָאפְט וֶוערֶען, הַיינְט
ווִי אִיז אַז דֶער מֶענְשׁ שְׁטֶעלְט זִיךְ
תְּפִלָּה טְהָאן פַאר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ וָואס

פָֿארְכְטִיגְקַייט אוּן צוּ פְרַיינְדְלִיכֶע מֶענְשְׁלִיכְקַייט, דָאס עֶס זָאל זַיין נִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם, וֶועלְכֶעס אִיז דֶער רֶעכְטֶער תַּכְלִית הַבְּרִיאָה פוּן יֶעדֶער אִשָּׁה. דָאס דוּרְךְ דֶעם זְכוּת זָאל אִיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ הָאבֶּען בֵּיידֶע וֶועלְטֶען, נַחַת אוּן עֲשִׁירוּת, גֶעזוּנְד אוּן קְרַאפְט, מִיט גוּטֶע קִינְדֶער אוֹיף דֶער וֶועלְט אוּן אִיךְ זָאל נִיט דַארְפֶען חָלִילָה מוֹרָא הָאבֶּען פַאר דֶעם עוֹנֶש פוּן יֶענֶער וֶועלְט. אִיךְ זָאל שְׁטֶענְדִיג נוֹשֵׂא חֵן זַיין אוּן הָאבֶּען אַ לִיכְטִיג מַזָל אוּן אִיךְ זָאל מִיךְ עֶלְטֶערֶען מִיט מַיין מַאן צוּזַאמֶען, אָמֵן:

אַ נַייעֶ תְּחִנָּה צוּ הַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר

אָנָּא ה׳ אֱלֹהִים, אִיךְ בֶּעט דִיךְ, לִיבֶּער גָאט, וָואס דוּ בִּיזְט אַ רַחוּם בַּדִין, אֲשֶׁר בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה, וָואס אִין דַיין הַאנְד טְהוּ אִיךְ בֶּעהַאלְטֶען מַיין נְשָׁמָה אִין דֶער צַייט וֶוען אִיךְ שְׁלָאף אוּן אַז אִיךְ בִּין וַואכֶענְדִיג. אֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ חֶסֶד וְרַחֲמִים, בֶּעט אִיךְ פוּן דִיר חֶסֶד וְרַחֲמִים, דוּ זָאלְסְט מִיךְ בֶּענְשֶׁען הַיינְטִיגֶען טָאג אוּן אוֹיךְ אַלֶע טֶעג, אַז מַיין פִיהְרוּנְג זָאל גֶעפִינֶען חֵן וָחֶסֶד אִין מַיין מַאן׳ס אוֹיגֶען אוּן אִין מַיינֶע קִינְדֶערְ׳ס אוֹיגֶען אוּן אוֹיךְ אִין דִי אוֹיגֶען פוּן אַלֶע מַיינֶע בֶּעדִיענְטֶע. עֶס זָאל הָאבֶּען אַ טַעַם מַיין רֵיינְלִיכְקַייט אוּן מַיין צִיכְטִיגְקַייט פוּן דֶר שְׁטוּב, דָאס עֶס זָאל חָלִילָה

התעוררות פאר דער תפלה

עֶר אִיז גְרֶעסֶער פוּן אַלֶץ אוּן וָואס אַלֶץ וֶוערְט גֶעטְהָאן דוּרְךְ זַיין ווִי־לֶען. דַארְף אוֹיף אִיהְם גֶעוִויס פַא־לֶען אַן אֵימָה וָפַחַד גָאר אָהְן אַ שִׁיעוּר. אַז דֶער מֶענְשׁ זָאל זִיךְ דָאס פָֿארְשְׁטֶעלֶען וֶועט עֶר גֶעוִויס תְּפִלָּה טְהָאן מִיט גְרוֹיס הַכְנָעָה אוּן כַּוָּנָה. אוּן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ וֶועט גֶעוִויס צוּ־